

Status våd AMD behandlingstider i regionerne

Øjenforeningen
28. januar, 2019

Hovediagttagelser

- Hvor ligger udfordringerne hos regionerne?

Tre regioner lever ikke op til faglige krav

Lange ventetider på diagnosticering og efterfølgende behandling af våd AMD

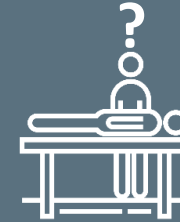
Øget kapacitetspres på området

Den store stigning i patientpopulationen lægger et pres på kapaciteten hos regionerne

Data om ventetider er mangelfuld

Statistik omkring ventetider baserer sig ofte på uklare og mangelfulde opgørelser

Begrænset statistik om behandlingsgange

Manglende data besværliggøre arbejdet med at skabe mere effektive behandlingsgange

Manglende tilsyn med retningslinjer

Der føres ikke tilstrækkelig tilsyn med om medicinske retningslinjer følges i praksis

Eksempler
Hos **Region Nordjylland** kommer blot 10% af AMD patienter til forundersøgelse inden for 30 dage.

I Region Midtjylland har AUH gennem en længere periode været kapacitetsmæssigt udfordret, hvilket har gjort, at øjenafdelingen ikke har kunnet leve op til behandlingsgarantien for våd AMD patienter.

Region Syddanmark kan ikke oplyse om ventetider i antal dage, og henviser til mitsygehusvalg.dk's uklare og mangelfulde opgørelse over *ventetid til udredning*.

Region Sjælland tilbyder patienter behandling samme dag i forbindelse med konsultation i Øjenambulatoriet. Det er dog ikke muligt at tilbyde injektion samme dag til alle. Der findes ikke statistik på området.

Region Syddanmark fortæller, at de ikke kan trække data, der bekræfter om retningslinjerne følges.

Opsummering af dialog

- ✓ Lever op til faglige krav
- ✗ Lever ikke op til faglige krav
- ? Mangelfuld information

Status på ventetider	Nuværende Faglige krav	Region Hovedstaden	midt regionmidtjylland	Region Syddanmark	REGION SJÆLLAND	REGION NORDJYLLAND
 Ventetid til forundersøgelse	14-28 dage	✓ 20,2 dage	✗ ✓ AUH: 60 dage HOLST: 17 dage	? OUH: 21 dage VH: 21 dage SS: 19 dage	✓ 7-28 dage	✗ 30-35 dage
 Behandling	30 dages behandlingsgaranti	Straks eller dagen efter	AUH: Straks HOLST: ikke oplyst	Straks	0-2 uger	De fleste straks
 Interval i behandlinger	4-6 uger	✓ 4 uger	? ✗ AUH: Ikke oplyst HOLST: 6,5 uger	✗ 4-8 uger	✓ 4 uger	✓ 4 uger
 Kontrolbesøg	4-8 uger	✓ 4-8 uger	✗ ✓ AUH: 10 uger HOLST: 4-6 uger	? Ikke oplyst	✓ 4-8 uger	✓ 4-6 uger

NOTE

De med grønt markerede tal, antager vi er trukket fra databaser. De øvrige tal er beskrevet som målsætninger. Dvs. det er usikkert om regionerne reelt efterlever dem.

Behandlingsgarantien fremgår af sundhedsloven. De øvrige faglige krav er fra Dansk Oftalmologisk selskab som fremgår her: <http://www.dansk-oftalmologisk-selskab.dk/arkiver/2269>

Region Hovedstaden

Svar 1 per 9.8.18. Præciserende svar modtaget 12.10.18

- Regionen mener, at det er afgørende, at våd ADM patienter 'ikke venter for længe, imens deres sygdom forværres.'

Ventetider:

- **Ventetid til forundersøgelse** seneste 12 mdr.: 16,2 hverdage (uden lør-, søn og helligdage).
Behandling: Nyhenviste får behandling samme dag eller efterfølgende dag.
- **Interval:** 3 injektioner med 4 ugers interval.
- **Kontrol:** 6 uger efter sidste interval. Ventetid til kontrol: 4-8 uger afhængig af medicin.
- Færdigbehandlede våd AMD-patienter kan få **kontrolundersøgelser hos praktiserende øjenlæge** i stedet for hospitalet. NY aftale vedtaget 18.6.18.
- **Ved tilbagefald af sygdom** genhenviser øjenlægepraksis patienten til regionens øjenafdeling.

Øjenforeningens opfølgende spørgsmål

- **Ventetid til forundersøgelse:** 20,2 i reelle dage (inkl. lør, søn og helligdage).
- **Procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter**, der behandles inden for hhv. 14 dage er 96,8% og inden for 30 dage er 99,8%.
- **Kontrolintervalfrekvens** på 4-8 uger er vel ok, rent behandlingsfagligt?
- **kontrolundersøgelser hos praktiserende øjenlæge:** Det lader til at være et godt initiativ. Foregår sådan at efter endt behandling på hospital ved stabile forhold uden behov for genbehandling i mindst seks mdr. afsluttes patienten med synspotentiale med epikrise til en referenceundersøgelse hos den praktiserende øjenlæge.
- **Hvornår træder den nye praksis i kraft?** 1.juli, 2018
- **Hvordan forventer regionen konkret, at dette vil aflaste kapacitetspresset på øjenafdelingerne på hospital?** Øjenafd. vil blive aflastet i form af frigjort kapacitet til at behandle andre patienter, da de opfølgende kontrolundersøgelser nu kan varetages af PPØ.

Rigets øjenklinik har vurderet at PPØ årligt får behov for at afslutte 300 patienter til kontrolundersøgelse.

- **Ventetid ved tilbagefald af sygdom?** 20,2 dage, men der tages hensyn til patientens tilstand, der er beskrevet i henvisningen.
- **Og hvad vil man gøre for at holde den så lav som mulig?** Patienter med våd AMD prioriteres allerede meget højt fordi de er den eneste større patientgruppe inden for medicinsk retina, hvor der foreligger evidens for, at selv korte forsinkelser i behandling medfører dårligere behandlingsresultat. Prioriteringen går dog ud over andre øjenpatientgrupper, der må vente. Den store stigning i patientpopulationen lægger et pres på kapaciteten. Øjenklinikken genopslår en speciallægestilling efter en overlæge gik på pension, sommeren 2018.

Region Midtjylland

Svar 1 per 05.07.18. Præciserende svar per 11.10.18.

Ventetider:

- **Ventetid til forundersøgelse:** AUH: 8 uger/60 dage. Holstebro: 17,04 dage.
- **Behandling:** AUH: henviste får behandling samme dag.
- **Interval i behandlinger:** Ikke fået svar herpå for begge hospitaler.
- **Kontrol interval for stillingtagen til genbehandling:** AUH: Kontrolinterval for stillingtagen til genbehandling er 10 uger. Holstebro: 4-6 uger er kontrolintervallet. Enkelte kontroller med 7 ugers interval 'på baggrund af en klinisk vurdering'.

Noter

- **Kontrolintervalfrekvens: Holstebro:** 4-6 uger er vel ok, rent behandlingsfagligt?

Øjenforeningens opfølgende spørgsmål

AUH

- **60 dages ventetid til forundersøgelse** er fuldkommet uacceptabelt.

- **Hvad har regionen tænkt sig at gøre ved det?** AUH har gennem en længere periode været kapacitetsmæssigt udfordret, hvilket har gjort, at øjenafd. ikke har kunnet leve op til behandlingsgarantien for våd AMD patienter. På den baggrund har hospitalsledelsen for nyligt bevilget midler til en kapacitetsudvidelse inden for behandling af våd AMD med henblik på at øjenafdelingen snarest kan leve op til behandlingsgarantien.
- **Hvad er den procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter, der behandles inden for hhv. 14 dage og 30 dage?** Øjenafdelingen på AUH er ved at implementere nyt EPJ system og kan ikke opgøre den procentuelle andel våd AMD patienter, der får behandling inden 14 og 30 dage, men oplyser at den gennemsnitlige ventetid på udredning og behandling er 28 dage. Patienter sættes i behandling sammen dag, som de får foretaget undersøgelsen.
- **Kontrolintervallet for stillingtagen til genbehandling på 10 uger er uacceptabelt, og det er uklart, om de lever op til de vigtige**

behandlingsfrekvens på 4-8 uger på de forskellige behandlinger? AUH har ikke kunne leve op til retningslinjerne for løbende behandlingsfrekvens for våd AMD.

Hospitalsafdelingen Vest, Holstebro

- **Ventetid til forundersøgelse** på 17,04 på Holstebro er acceptabel.
- **Hvad er den procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter, der behandles inden for hhv. 14 dage og 30 dage?** Inden for 14 dage: 71%. Inden for 30 dage: 100 % af patienterne.
- **Hvad er den præcise behandlingsfrekvens – lever man op til retningslinjer (4-8 uger mellemrum)?** Ja, den gennemsnitlige behandlingsfrekvens er på 6,5 uger.

Regionen oplyser desuden, at Regionsrådet har ifm. budgetaftale 2019 besluttet, at der laves en faglig og kapacitetsmæssig gennemgang af øjenområdet mhp. at optimere kapacitet og aktivitet.

Region Syddanmark

Svar 1 per 14.06.18. Præciserende svar per 10.10.18

- Regionen henviser til mitsygehusvalg.dk - data som vi i det oprindelige brev refererede til som mangelfulde.

Ventetider:

- **Ventetid til forundersøgelse:** Ikke oplyst i antal dage, de henviser blot til mitsygehusvalg.dk's uklare og mangelfulde opgørelse over *ventetid til udredning*:
 - OUH: 3 uger
 - Sygehus Sønderjylland: 4 uger
 - Sygehus Lillebælt: Ikke oplyst
- **Behandling:** Ventetid fra henvisning er modtaget til patienten starter i behandling 16 dage. De oplyser ikke om der er ventetid mellem forundersøgelse og behandlingsigangsættelse. De henviser i øvrigt til mitsygehusvalg.dk's uklare og mangelfulde opgørelse over *ventetid til behandling*:
 - OUH: Ikke oplyst
 - Sygehus Sønderjylland: 0 uger
 - Sygehus Lillebælt: 4 uger
- **Interval i behandlinger:** De henviser til retningslinjerne på interval mellem 4-8 uger,

men siger, at de ikke kan trække data, der bekræfter om retningslinjerne følges. De har spurgt både regionens centrale visitationsanvisning og regionens patientvejledere supplerende, men ikke fået nogen indikation.

- **Kontrol interval:** Ikke oplyst.

Øjenforeningens opfølgende spørgsmål

- **Ventetid til forundersøgelse:**
 - OUH: 21 dage
 - Sygehus Sønderjylland: 19 dage
 - Vejle: 21 dage
- **Hvad er den procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter, der behandles inden for hhv. 14 dage og 30 dage?**
 - OUH: 35 er behandlet inden for 14 dage og 38 blev behandlet mellem 15-30 dage. (De angiver en forkert sum og ingen procentsats)
 - Sygehus Sønderjylland: 74 blev behandlet inden for 14 dage og 125 blev behandlet inden for 15-30 dage. (De angiver en forkert sum og ingen procentsats)
 - Vejle: Er henvisningerne fra praksissektor ikke påført detaljerede henvisningsdiagnoser, hvorfor denne detaljerede opgørelse ikke kan laves.

- **Behandling: Hvad er den udspecificerede ventetid i dage fra forundersøgelse til behandlingsmodtagelse per hospital?**
- Hvis det konstateres at patienten lider af våd AMD er det retningslinjen, at de giver 1. behandling for tilstanden samme dag som forundersøgelsen. Ingen ventetid mellem forundersøgelse og 1. behandling.
- **Interval i behandlinger: Øjenforeningen skrev til regionen, at det ikke er acceptabelt, at regionen ikke selv fører tilsyn med om retningslinjerne følges i praksis.** Svar: Regionen har ikke et ønske om at øge kontrollen på områder, hvor der ikke opleves problemer. Den centrale regionale visitation oplever ikke, at der sendes borgere til behandling på andre end regionens egne sygehuse.
- **Kontrolinterval: Hvad er det konkrete kontrolinterval per hospital, der behandler for våd AMD?** Efter forundersøgelse og 1. behandling gives de følgende injektioner hhv. 4 og 8 uger efter og derefter møder de til kontrol 12 uger efter 1. injektion (retningslinjerne).

Region Sjælland

Svar 1 per 15.06.18 Præciserende svar per 08.10.18.

- Regionen tilstræber at give "den rigtige behandling til de rigtige patienter på det rigtige tidspunkt"

Ventetider:

- **Ventetid til forundersøgelse:** Ikke oplyst per hospital, men opgivet som 1-4 uger.
Behandling: Ikke oplyst per hospital, men opgivet som 0-2 uger.
- **Interval i behandlinger:** Ikke oplyst. Oplyst som 'efterfølgende behandling er individuelt planlagt.
- **Kontrol interval:** Ikke oplyst per hospital. Oplyst som individuelt planlagt, typisk 4-8 uger.

Øjenforeningen opfølgende spørgsmål

- **Ventetid til forundersøgelse: Hvor mange dage i snit venter patienter med våd AMD på at komme til forundersøgelse per hospital?** De mest trængende patienter kommer ind til undersøgelse inden for 2 uger efter henvisningens modtagelse, og mindre

trængende kommer ind inden for 4 uger. Der er en "overkapacitet" på omkring 50%, da det ofte er vanskeligt ud fra henvisningen at afgøre behandlingsbehovet og diagnose. Denne overkapacitet muliggør, 14 dages ventetid for oplagte våd AMD patienter jvf. henvisningen

- **Hvad er den procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter, der behandles inden for hhv. 14 dage og 30 dage?** Patienter, der har fået stillet diagnosen våd og behandlingskrævende AMD på Øjenafdelingen, Sjællands Universitetshospital, behandles inden for 2 uger efter første besøg. Ingen patienter, er ikke i behandling inden for 30 dage.
- **Behandling: regionens svar på 0-2 uger er uklart: hvad er ventetiden til behandling fra forundersøgelse til første behandling per hospital opgjort i dage?** Vi tilbyder så mange patienter, vi kan - og måske endnu vigtigere de patienter, der vil - behandling samme dag i forbindelse med konsultation i Øjenambulatoriet. Det er dog ikke muligt at tilbyde injektion samme dag til alle. Der findes

ikke statistik på området.

- **Kontrolinterval: regionens svar på 4-8 uger er uklart: Hvad er det gennemsnitlige kontrolinterval per hospital opgjort i dage?**
- Den typiske patient med behandlingskrævende våd AMD bliver behandlet med anti-VEGF med 4-8 ugers interval alt efter det individuelle behov. De første behandlinger i forløbet er 3 injektioner med 4 ugers mellemrum. Herefter behandles patienterne med varierende intervaller ud fra sygdomsaktivitet.
- **Interval i behandling: Øjenforeningen kommunikerede, at det ikke er acceptabelt, at regionen ikke fører tilsyn med om de medicinske retningslinjer følges i praksis.** Regionen svarer, at behandling af våd ADM bliver fulgt tæt og behandlingsresultater opgjort kvartalsvist. 10 års data er klar til indsendelse til Acta Ophthalmologica. Intet tyder på, at Regions Sjælland har dårligere resultater end andre steder i verden.

Region Nordjylland

Svar 1 per 15.06.18 Præciserende svar per 21.12.18

- Regionen erkender, at de har en 'uacceptabel forøgelse af ventetiden' og giver indblik i initiativer, de har taget. Beskriver nu ventetiden som "vekslende, men generelt faldende".

Ventetider:

- Ventetid til forundersøgelse:** Ikke oplyst i antal dage. Oplysningen er, at de pt. har 10% af AMD patienter, der bliver behandlet inden for 30 dage.
- Behandling:** de 'allerfleste' relevante patienter tilbydes injektion i forsættelse af forundersøgelsen.
- Interval i behandlinger: 4 ugers interval** (de henviser til standardregimet fra EMA).
- Kontrol interval:** Ikke i stand til at give et gennemsnitligt interval mellem to kontrolbesøg'.
- Regionen anfører, at de er ved at etablere en **ny injektionsstue**, og at de igennem efteråret

2018 dermed vil kunne klare stigningen i injektionsbehov fremadrettet.

- Regionen **kommenterer på den store tilgang af patienter** og ubalancen mellem tilgang og afgang af patienter til behandling af våd AMD.

Øjenforeningen opfølgende spørgsmål

- Ventetid til forundersøgelse. Regionens svar på at kun 10% af AMD patienter behandles inden for 30 dage er uacceptabelt. 1) Hvor mange dage venter patienter med våd AMD i snit på at komme til forundersøgelse?** Konkret er alle henviste AMD patienter med mistanke om våd AMD i de sidste 3 uger blevet behandlet og undersøgt indenfor 30 dage. Vedlagt oversigt viser dog, at ventetiden fortsat varierer meget. 4 uger tilbage var ventetiden 35 dage.
- 2) Regionen bedes redegøre for den procentuelle andel af nyhenviste våd AMD patienter, der behandles inden for hhv. 14 dage og 30 dage.** Ikke besvaret. Vedlagte oversigt viser dog, at ingen patienter i perioden uge 19 – uge 49 i 2018 er behandlet indenfor 14

dage.

- Kontrolinterval: Regionens manglende svar er ikke acceptabelt, da denne udvikling er vigtig at følge med i, for i praksis at overholde retningslinjerne.** Anfører at det ikke er meningsfuldt at opgøre, da der er videnskabelig basis for en vis individualisering. Der kan være kontroller på op til 8 uger, men typisk 4-6 uger.
- Ny injektionsstue: Hvilken indflydelse har Regionens beregnet, at oprettelsen af en injektionsstue konkret vil have på ventetidstallet, og hvor hurtigt regner de med, at effekten vil ske.** Ikke besvaret. Anfører at det ikke er muligt at opgøre effekten ved enkelte tiltag.

Links til aktuelle retningslinjer

DOS

”Visitation: Patienter med mistænkt våd AMD indkaldes sub-akut, typisk indenfor 2-4 uger fra henvisningstidspunktet.”

Fra DOS’ ”Aldersrelateret maculadegeneration (AMD):
Retningslinjer for henvisning, behandling, kontrol og afslutning”:

Kilde: <http://www.dansk-oftalmologisk-selskab.dk/arkiver/2269>

RADS

Behandlingsvejledninger for våd AMD findes her:

Kilde: <https://rads.dk/behandlingsvejledninger/oejensygdomme>

Fakta om udrednings-, og behandlingsgarantien

Fakta om udrednings- og behandlingsgarantien, fra 2012*

Ny rettighed etableret på initiativ af regeringen, 2012, der indebærer, at alle patienter inden for 1 måned efter, at henvisningen fra den praktiserende læge er modtaget på sygehuset, skal være udredt eller som minimum have en plan for et videre udredningsforløb, hvis udredningen ikke kan afsluttes inden for fristen.

Regionerne får dermed en pligt til at udrede patienterne inden for fristen, hvis det er fagligt muligt. Den enkelte region får ligeledes en pligt til at benytte andre regioners eller privates kapacitet, hvis det er nødvendigt.

Derudover vil regeringen differentiere den nuværende **ret til hurtig behandling** under det udvidede frie sygehusvalg på 1 måned. Den differentierede ret indebærer, at fristen for patientens udvidede frie sygehusvalg fastsættes til 2 måneder fra patientens samtykke til behandlingstilbud på grundlag af den gennemførte udredning, og 1 måned for patienter med mere alvorlige sygdomme eller tilstande. Vurderingen sker på grundlag af sygdommens alvorlighed, evt. smerter, funktionshæmning m.m. Sundhedsstyrelsen udarbejder et vejledende grundlag for vurderingen, hvor regionernes erfaringer på området vil blive inddraget.

Det vil give sygehusene større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af behandlingen og skabe bedre rum for at prioritere de mest alvorligt syge først.

Den differentierede behandlingsret ændrer ikke ved, at livstruende kræft- og hjertesygdomme allerede er garanteret akut handling og planlagte pakkeforløb via blandt andet indførslen af kræft- og hjertepakker. Øvrige akutte patienter behandles fortsat med det samme og efter behov.

Retten til hurtig udredning for alle somatiske patienter indføres pr. 1. september 2013, mens den differentierede behandlingsgaranti indføres pr. 1. januar 2013.

Regeringen og Danske Regioner er desuden enige om, at der etableres en model for monitorering af udredningsgarantiens overholdelse (fx igennem audit og lignende). Modellen skal foreligge 2. halvår af 2012.